

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Limpidæ. Doctrina perspicua.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

*Abyssus a-
byssum in-
vocat quid.
Vel potius
malorum
abyssus,
καυκω
βάθος, &
αβυος*

Eodem modo, ubi fit de abyssu mentio, vastum calamitatis pelagus figuratur, ut Psalm. *XXI. abyssum* *abyssum invocat*: quod ita accipiunt, profunda atq; vasta calamitas vastiorem aliam semper vocat calamitatem, quod alii dixerunt *Malorum hydrum*, cum scilicet averse res cladesq; continenter ingruunt, ac velut unda supervenit undæ, aliæ post aliam succedunt. Sunt qui dictum ita interpretantur, ut uniuscujuspiam rei magnitudo alterius invocet magnitudinem: utpote, peccatorum cumulo necessarium esse ingentem cumulum misericordiæ. Alii per abyssos hos novam & veterem divinaram institutionum doctrinam intelligunt: profundissima enim utraq; est, & altera alterius indiget auxilio: ita enim Eucherius, Psalmi dictum hujusmodi citans, profunditatem inquit Scripturarum inde colligi. Neque illud non probat, ut vetus testamentum, qui novi egeat auxilio, & veteris novum. Quin & humanam mentem unicuiq; abyssum esse dicit, qui nequeat semetipsam ipsa comprehendere, nisi superioris abyssi ope sublevetur: unde scilicet affluat lumen, quod alti profundis tenebras discutiat.

LACUNA FOSSAQUE. CAP. XXIX.

*Sic Cicero
& Verr. Lacunam rei
familiaris
propertie
& arumna.*

Ab abyssu haud multum dissimilis est alia aquarum species lacunosa, eaque plurimum turbida, acenosa atq; faculenta, quæ nimirum pro cladibus & ærumnis accipi solet. Ita dictum Ezechielis interpretantur, ubi Dominus ad Hebræos: *Aperiam sepulchra vestras, & educam vos de Babilone.* Frequenter enim in Divinis literis pro una eademq; re ponuntur, sepultura, vorago, infernum, abyssus, fossa, lacus, & similia. Psalm. 27. *Similis descendentibus in lacum*, nonnulli profundissimas fossarum altitudines intelligunt, unde non detur emerfus: nonnulli sepulchra foveis excavata. Sederim Psalm. 29. *Servasti me ne deciderem in lacum*, quod foveam alii, alii puteum vertere: Euthymius inevitabile periculum exponit, quippe voraginem, in quam qui forte incidit, suis ipse viribus nequaquam possit evadere. Alibi exauditum se ait Propheta, ut de lacu profundissimo sordidissimamq; extraheret, quod maxima vitæ discrimina, quod divinitus evaserat, declarat. Et quod ibidem dicitur de luto limi, lividissimam loci putredinem ostendit: ea vero est, quæ animas nostras eo demersas tenaci veluti cæno implicatas detinet. Hinc Davides orat se de luto eripi, ne affixus in palude putoreq; illo perpetuo recumbere adigatur: atque hæc de turbidis.

LIMPIDÆ. CAP. XXX.

*Claritudo
& obscuritas aquæ
quid.*

Aquæ vero limpida perspicuaque omnes, dubio procul pro doctrinæ symbolo, uti ostendimus est, accipiuntur. Doctrina autem omnis vel in conspicuo est, in ore quippe ipso, vel in mentis recessu. Hinc ea, quæ manifeste patent, perspicuis & nitidis, neq; admodum altis profluentibus comparamus: quæ vero in arcanis habentur, aut solo concipiuntur intellectu, ea vel nubium, uti superius, densitari, vel puteis, vel altioribus undis similia sunt. Transfertur autem commodissime hæc aquæ claritudo atque obscuritas ad humanum animum, eaq; metaphora, quod syncerum apertum, manifestumq; & perspicuum est, Candidum appellamus: propterea quod hujusmodi propemodum est aquæ puræ conditio, ut superficiem habeat claram atque perspicuam. Hinc Pindarus Pythiis, Arcesilao candida præcordia dixit, *λευκὰς πρησωντα Φρεσίν.* Contra vero quæ abdita incognita, & in intima mentis penetralia recondita, ab ejusdem aquæ similitudine, obscura, nigra, vel alta nuncupamus: ut quæq; enim in aquis profundiora sunt, eo videntur obscuriora. Ita Homerus nigra inquit præcordia, *Φρενας* quippe *μέλανας* ob taciturnitatem, & consiliorum occultationem. Et Virgilianus Æneas premit altum corde dolorem, quem nullo scilicet signo manifestabat.

PUTEL. CAP. XXXI.

Et in hujusmodi significatum Divinæ literæ Puteos plurimum ponere consueverunt. Hinc Isaac puteos tot fodit, tot purgare aggreditur, tot novo labore aperit, quæ omnia mystico sensu vitæ, quam sequi debemus, doctrinam indicant. Nam & Philo eo loco, *Quæ foderunt pueri patri ejus, ingesto rudere obsruunt Palestini*, fossuras puteorum auspicia esse disciplinarum ait. Eæ vero in purgatissimo contemplativæ Philosophiæ recessu commorantur, ubi tranquillæ, placidæ, leniterque fluentes aquæ castissime lascivunt. Non negarim autem puteum in Divinis literis esse etiam uxoris hiero-